

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
**The Role of School Administrators Affecting the Implementation of
the Student Support System for Students with Depression
under the Secondary Educational Service Area Office Pathum Thani**

ภุษณิสา อ่อนอิง^{1,*} และ พัชรภา ตันติชูเวช²

Phusanisa Oneung^{1,*} and Patcharapa Tanticuwet²

(วันรับบทความ : 14 พฤษภาคม 2568/วันแก้ไขบทความ : 28 มิถุนายน 2568/วันตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2568)

(Received Date : May 14th, 2025, Revised Date : Jun 28th, 2025, Accepted Date : Jul 1st, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า และ 3) วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี รวมทั้งสิ้น 327 คน ได้มาโดยวิธีการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกประชากรตามขนาดของสถานศึกษา และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน

^{1,2} คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน Email: phusanisa.o@ku.th

^{1,2} Faculty of Education and Human Development Sciences Kasetsart University, Kamphaengsean Campus

Email: phusanisa.o@ku.th

* ผู้ติดต่อหลัก Email: phusanisa.o@ku.th

* Corresponding author Email: phusanisa.o@ku.th

(x_1) ด้านเป็นผู้นำ (x_2) ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล (x_4) และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (x_5) ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบได้ ดังนี้ $\hat{Y} = 0.377 + 0.422 (x_5) + 0.202 (x_4) + 0.140 (x_1) + 0.129 (x_2)$ และ มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 84.2

คำสำคัญ : บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาวะซึมเศร้า

Abstract

This research aimed to 1) examine the roles of school administrators in implementing the student support system for students with depression, 2) examine the implementation of the student support system for students with depression, and 3) analyze the role of school administrators affecting the implementation of the student support system for students with depression. The sample group consisted of 327 school administrators and teachers under the Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, derived by stratified random sampling based on school size to determine the proportional size of each group. Then, simple random sampling was applied by drawing lots to obtain the sample for each school size. Data were analyzed by finding frequency, percentage, mean, standard deviation, and conducting stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that 1) the overall and individual levels of the roles of school administrators in implementing the student support system for students with depression were at a moderate level; 2) the overall and individual levels of the implementation of the student support system for students with depression were at a high level; and 3) the role of school administrators affecting the implementation of the student support system for students with depression (Y_{tot}) included policy formulation and planning (x_1), leadership (x_2), supervision, monitoring and evaluation (x_4), and participatory management (x_5), with statistical significance at the .05 level. The regression equation in raw score form is as follows: $\hat{Y} = 0.377 + 0.422 (x_5) + 0.202 (x_4) + 0.140 (x_1) + 0.129 (x_2)$. The model predicts 84.2% of the variance in school administration practices.

Keyword : The Role of School Administrators, Student Support System, Depression

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และหมวด 4 มาตราที่ 22 กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาที่ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (Ministry of Education, 2003) ตอบสนองต่อการศึกษายุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้านให้เป็น คนดี คนเก่ง และ มีความสุข ซึ่งการพัฒนาและการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหาร เนื่องด้วยเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ทักษะศาสตร์และศิลป์มาประกอบกับการจัดการองค์กร (Phawabut, 2022) ดังนั้น การบริหารการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ มีจุดมุ่งหมายหลายประการ และมีองค์ประกอบเพื่อเป็นกรอบและทิศทางให้สามารถขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาลงสู่การปฏิบัติได้สำเร็จ

ในทางบริหาร การบริหารการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัย 4M เป็นทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย บุคลากรที่มีคุณภาพ ได้รับงบประมาณที่เพียงพอ มีวัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการที่ใช้ในแผนงานหรือโครงการที่วางไว้ และมีระบบบริหารจัดการที่ดี (Srisa-an & Wongsathon, 1993, as cited in Phawabut, 2022) โดยมีการดำเนินงานตามกระบวนการ 4M ดังนี้ 1) คน (Man) บริหารคนในองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแบ่งหน้าที่และส่งเสริมให้มีความเชี่ยวชาญพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ 2) เงิน (Money) บริหารเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร 3) วัสดุอุปกรณ์ (Material) บริหารและใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอต่อการใช้งาน 4) การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหาร และบุคลากรในองค์กรที่จะต้องทำร่วมกัน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคขององค์กร เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและเพิ่มโอกาสของความสำเร็จให้เกิดขึ้น ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคนศตวรรษที่ 21 ที่เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้บทบาทของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อนำองค์กรไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งปัญญา (Upamaiyathichai, 2017)

บทบาทเป็นการทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ของบุคคลในหน่วยงานหรือองค์กร เป็นการนำพฤติกรรมส่วนตัวมาผสมผสานกับหน้าที่หรือภารกิจที่หน่วยงานหรือองค์กรมอบหมายให้ปฏิบัติ ซึ่งจะเกิดเป็นบทบาท เช่น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมจะต้องเกิดจากพฤติกรรมส่วนตัวรวมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา เป็นต้น (Thongprong, 2023) โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา นอกจากจะต้องทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาแล้วยังจำเป็นต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้นำ

เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Viwattananon, 2019) การเป็นผู้นำจะต้องคำนึงถึงการใช้อำนาจและอิทธิพลอย่างยุติธรรม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีกลยุทธ์ในการบริหาร และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง กล่าวได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียนผ่านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น (Ministry of Education, 2021) ดังนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยจากหน่วยงานทางการศึกษา นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 27 ด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยได้เลือกประเด็นเพื่อนำมาศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยพิจารณาจากประเด็นที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไปได้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน 2) ด้านเป็นผู้นำ 3) ด้านพัฒนาบุคลากร 4) ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล และ 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง (Ministry of Education, 2021) การดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญของสถานศึกษาที่จะนำไปสู่สถานศึกษาปลอดภัย ด้วยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ (Office of the Basic Education Commission, 2016) แต่เนื่องด้วยในปัจจุบันสังคมไทยเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในทุกมิติ สถานะสังคมที่มีความสลับซับซ้อนส่งผลโดยตรงต่อความคิดและพฤติกรรมของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีปัญหาด้านสุขภาพจิตมากขึ้น สอดคล้องกับ Department of Mental Health Ministry of Public Health (2020) ที่พบว่าในปี พ.ศ. 2563 มีวัยรุ่นโทรมาขอคำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตจำนวนมาก ซึ่งหนึ่งในปัญหาที่สำคัญ คือ การเกิดภาวะซึมเศร้าที่ส่งผลโดยตรงและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ

ภาวะซึมเศร้า (depression) เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาไปสู่โรคซึมเศร้า (depressive disorder) ถือเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่สำคัญและพบได้บ่อยในวัยรุ่นทั่วโลก Barker et al. 2019, as cited in Vatanasin (2015) ซึ่ง American Psychiatric Association, 2013, as cited in Aekwarangkoon (2023) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะซึมเศร้าเป็นภาวะที่มีการแสดงออกถึงอารมณ์เศร้าที่มากและนานเกินไปแม้ไม่ได้เผชิญกับสิ่งกระตุ้นในด้านลบ รู้สึกผิด ไร้คุณค่า ไม่อยากมีชีวิต แม้ได้รับกำลังใจหรือการอธิบายด้วยเหตุผลก็ไม่รู้สึกดีขึ้น ส่งผลกระทบต่อการทำหน้าที่การทำงาน กิจกรรมประจำวันและสังคม สอดคล้องกับ Vatanasin (2015) ได้กล่าวว่า

ภาวะซึมเศร้าสามารถแสดงอาการออกมาครอบคลุม ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านอารมณ์ 2) ด้านความคิด 3) ด้านแรงจูงใจ และ 4) ด้านร่างกายและพฤติกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดภาวะซึมเศร้า สามารถจำแนกออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านชีวภาพ เช่น เกิดจากพันธุกรรม มีบิดาหรือมารดาที่มีความเสี่ยงหรือมีปัญหาภาวะซึมเศร้า และพบว่าเพศหญิงเสี่ยงต่อการเกิดภาวะซึมเศร้ามากกว่าเพศชาย การมีปัญหาสุขภาพหรือการติดสารเสพติดเป็นระยะเวลานานจนทำให้สารเคมีในสมองเปลี่ยนแปลงไป 2) ปัจจัยทางด้านจิตสังคม เกิดจากการถูกรังแกทำให้เจ็บปวดจากทางร่างกายหรือทางจิตใจ การล้อเลียน กลั่นแกล้งใช้วาจาไม่สุภาพ การถูกรังแกบนโลกไซเบอร์และพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมากเกินไป การคิดลบต่อตนเอง การมีปัญหาครอบครัว การมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนหรือคนรอบข้างที่ค่อนข้างรุนแรง ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องที่ต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงภาวะซึมเศร้าที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษาได้ (Chaisarak, 2023; Vatanasin, 2023)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีได้รับนโยบายการดำเนินงาน โรงเรียนสุขใจ ปลอดภัยโรคซึมเศร้า จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และได้ตระหนักถึงปัญหาภาวะซึมเศร้าที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด ที่จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อกระบวนการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน จากข้อมูลสรุปการให้บริการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษา สพม.ปทุมธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ให้บริการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียน ดังเช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาทางพฤติกรรม เป็นต้น จำนวน 10 กรณี (Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office, 2023) ดังนั้น สพม.ปทุมธานี จึงได้มีนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีทุกแห่ง เข้ารับการอบรมออนไลน์ การจัดทำหลักสูตรและการอบรม โรงเรียนสุขใจ ปลอดภัยโรคซึมเศร้า เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา (Rajanagarindra Institute of Child and Adolescent Mental Health, 2018) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
3. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of research)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน และครู จำนวน 2,024 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2567 รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 2,116 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ครู จำนวน 313 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี รวมทั้งสิ้น 327 คน ได้โดยวิธีการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie & Morgan, 1970, as cited in Rattana-olarn (2022) จากนั้นจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยจำแนกประชากรตามขนาดของสถานศึกษาเพื่อคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดสถานศึกษา และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้วิธีการจับฉลาก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละชั้นของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

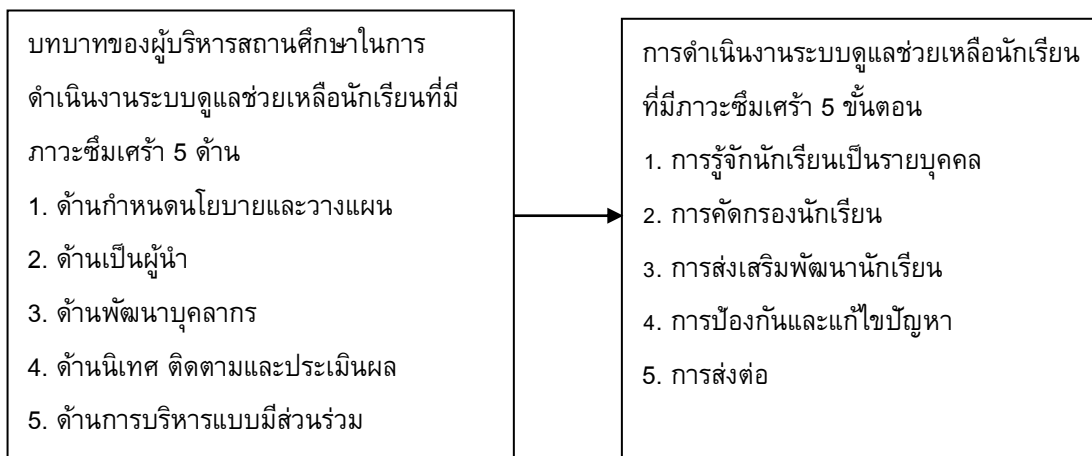
ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
		ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
1	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	40	1,186	6	183
2	โรงเรียนขนาดใหญ่	25	506	4	78
3	โรงเรียนขนาดกลาง	21	297	3	46
4	โรงเรียนขนาดเล็ก	6	35	1	6
รวม		92	2,024	14	313
รวมทั้งสิ้น		2,116		327	

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า ผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยของหน่วยงานทางการศึกษา นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ [(Janmano, 2021), (Changkaewian, 2021), (Charoenkam, 2022), (Mee-Ra-Kha, 2023), (Upamaiyathichai, 2017), (Srisa-an, 2018), (Phawabut, 2022), (Pahae, 2023), (Boonthong, 2020)] ซึ่งสามารถแบ่งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน 2) ด้านเป็นผู้นำ 3) ด้านพัฒนาบุคลากร 4) ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล และ 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า ใช้กรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ (Ministry of Education, 2021) จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อจากขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย (Methodology)

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิด เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี แบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า จำนวน 5 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ขั้นตอน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามขึ้นตามนิยามตัวแปรที่ศึกษาของการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและภาวะซึมเศร้า

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อนำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท Likert, 1967, as cited in Leekitwattana (2015) และขอคำแนะนำการสร้างแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างแบบสอบถาม เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท Likert, 1967, as cited in Leekitwattana (2015) ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

5. เสนอแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ งานวิจัย (Item Objective Congruence: IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อ

6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ ที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ได้ข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 49 ข้อ เป็นข้อคำถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 ข้อ และ ข้อคำถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า จำนวน 24 ข้อ

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค Cronbach, 1974, as cited in Leekitwattana (2015) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

9. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก โครงการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 ฉบับ โดยได้รับ แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี ภาวะซึมเศร้า และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ มากที่สุด
-----------	-------------	---------	---

ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ มาก
-----------	-------------	---------	---

ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ ปานกลาง
-----------	-------------	---------	---

ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ น้อย
-----------	-------------	---------	--

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ **มาก**

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ **ปานกลาง**

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ **น้อย**

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

3. วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
แบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 71.85 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 28.15
อยู่ในตำแหน่งครูมากที่สุด จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 94.81 รองลงมาอยู่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.19 อายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70
รองลงมา อายุระหว่าง 22-30 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 27.41 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญา
ตรีมากที่สุด จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 64.44 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท
จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 34.07 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 5 - 10 ปี มากที่สุด
จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 41.85 รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 11 - 20 ปี
จำนวน 76 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.15 อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมากที่สุด จำนวน 170 คน คิดเป็น
ร้อยละ 62.97 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ตารางที่ 2 แสดงผลค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาใน
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม

(n=270)

ด้าน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีภาวะซึมเศร้า โดยภาพรวม	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	อันดับที่
1	ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน	3.56	0.99	มาก	1
2	ด้านเป็นผู้นำ	3.56	1.02	มาก	2
3	ด้านพัฒนาบุคลากร	3.39	1.02	ปานกลาง	4
4	ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล	3.39	1.03	ปานกลาง	5
5	ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	3.45	1.02	ปานกลาง	3
รวม		3.48	1.02	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 1.02) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกำหนดนโยบาย
และวางแผน ($\bar{X}$ = 3.56, S.D. = 0.99) เท่ากันกับ ด้านเป็นผู้นำ ($\bar{X}$ = 3.56, S.D. = 1.02) รองลงมา คือ ด้านการ
บริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.45, S.D. = 1.02) และด้านพัฒนาบุคลากร ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = 1.02) เท่ากันกับ
ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = 1.03)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ตารางที่ 3 แสดงผลค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม

(n=270)

ด้าน	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า โดยภาพรวม	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	อันดับที่
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.65	1.04	มาก	2
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.67	1.02	มาก	1
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	3.61	1.07	มาก	3
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.51	1.01	มาก	4
5	ด้านการส่งต่อ	3.49	1.11	ปานกลาง	5
รวม		3.60	1.05	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.02) รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.04) และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.07) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.11)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

(n=270)

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta (β)	t	Sig.
ค่าคงที่	0.377	0.093	-	4.066*	<0.001
ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน (X ₁)	0.140	0.047	0.141	2.968*	0.003
ด้านเป็นผู้นำ (X ₂)	0.129	0.055	0.134	2.329*	0.021
ด้านพัฒนาบุคลากร (X ₃)	0.032	0.066	0.033	0.481	0.631
ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล (X ₄)	0.202	0.060	0.219	3.358*	<0.001
ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X ₅)	0.422	0.054	0.445	7.785*	<0.001
R = 0.918 R Square = 0.842 Adjusted R Square = 0.839					
Std. Error of the Estimate = 0.351 F = 282.098					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า โดยภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X₅) ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล (X₄) ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน (X₁) และด้านเป็นผู้นำ (X₂) มีค่า Sig. เท่ากับ <0.001, <0.001, 0.003 และ 0.021 ตามลำดับ แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน และด้านเป็นผู้นำ เป็นบทบาทที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบได้ ดังนี้ $\hat{Y} = 0.377 + 0.422 (x_5) + 0.202 (x_4) + 0.140 (x_1) + 0.129 (x_2)$ และมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 84.2

สรุปและอภิปรายผล

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านเป็นผู้นำ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีมีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า แต่อาจจะยังไม่สามารถพัฒนาบทบาทของตนเองได้ครอบคลุมทุกด้านที่มีความสำคัญเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและสามารถแสดงออกถึงบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าได้เป็นอย่างดีในรายด้านที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แต่ยังคงต้องมีการทบทวนและพัฒนาบทบาทของตนเองในรายด้านที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากเป็นบทบาทด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยของ Boonthong (2020) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีผลค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมและพัฒนา ด้านเป็นผู้นำ ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านประสานสัมพันธ์ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับความรู้ความเข้าใจในบริบทของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนให้ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลของนักเรียนซึ่งกันและกัน สอดรับกับการนิเทศและติดตามประเมินผล ทำให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ดังที่ Pahae (2023) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ต้องอาศัยทั้งศาสตร์ (Science) และศิลป์ (Art) ทางการบริหารจัดการนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญ ทั้งด้านบทบาทการบริหารตนเอง บทบาทการพัฒนาบุคลากร บทบาทความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกบังคับบัญชา และบทบาทการแสวงหาสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านกำหนดนโยบายและวางแผน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีความตระหนักถึงเท่าทันถึงการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ โลกยุคbane (BANI World) ที่มีความเปราะบาง ซับซ้อนและเต็มไปด้วยความกังวล รวมถึงสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อสภาพจิตใจของนักเรียนในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาภาวะซึมเศร้า ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนำนโยบาย โรงเรียนสุขใจ ปลอดภัยโรคซึมเศร้า ของหน่วยงานต้นสังกัดมาเป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติงาน มีการกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน วางแผนวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน โดยสนับสนุนให้ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการจัดทำแผนเผชิญเหตุสำหรับภาวะซึมเศร้า จัดทำโครงการป้องกันและแก้ปัญหาภาวะซึมเศร้าในสถานศึกษา พัฒนาและปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับปัญหาภาวะซึมเศร้า จัดอบรมและเตรียมความพร้อมให้ครูและบุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า วางแผนประชาสัมพันธ์จากหลากหลายช่องทางเพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบและตระหนักถึงภาวะซึมเศร้าที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Phawabut (2022) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเตรียมและการวางแผนดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการดำเนินงานตามแผน ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในแผนนโยบายและแผนการดำเนินงาน ทำให้โรงเรียนมีการเตรียมการและสามารถวางแผนดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ มีการจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อให้คณะครูได้ศึกษาและใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้ครูสามารถเตรียมการและวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าได้อย่างเหมาะสม

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาภาวะซึมเศร้าที่เป็นปัญหาทางสุขภาพจิตที่อยู่ในระดับลึกลงไป ซึ่งอาจจะไม่สามารถสังเกตจากบุคลิก ลักษณะท่าทางหรือพฤติกรรมภายนอกของนักเรียนได้ ส่งผลต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้การคัดกรองนักเรียนมาเป็นเครื่องมือที่จำแนกความแตกต่างของนักเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาใช้เครื่องมือการคัดกรองที่หลากหลายในการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า อาทิ สนับสนุนการใช้ข้อมูลจากแบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน SDQ มาใช้เพื่อคัดกรองปัญหาทางด้านอารมณ์ ปัญหาภาวะซึมเศร้าและปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียน ส่งเสริมการใช้ข้อมูลจากแบบประเมินภาวะซึมเศร้าที่เหมาะสมกับนักเรียนในสถานศึกษา สนับสนุนให้จัดทำคู่มือการคัดกรอง

นักเรียนเพื่อนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน เนื่องด้วยการคัดกรองนักเรียนที่เหมาะสมจะสามารถจำแนกนักเรียนที่มีความเสี่ยงหรือมีปัญหาภาวะซึมเศร้าได้อย่างชัดเจนที่สุด ดังที่ Office of the Basic Education Commission (2016) ได้กล่าวว่า การคัดกรองเป็นการหาวิธีดำเนินการที่ถูกต้องและเหมาะสมในการดูแลนักเรียนให้ตรงกับความต้องการและสภาพปัญหาจะต้องมีการคัดกรองนักเรียนเพื่อพิจารณาข้อมูลและจัดกลุ่มด้วยความถูกต้องแม่นยำ สามารถจัดกลุ่มนักเรียนตามผลคัดกรองตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด โดยสามารถแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ เช่นเดียวกันกับ Rajanagarindra Institute of Child and Adolescent Mental Health (2018) ที่ได้กล่าวว่า การคัดกรองภาวะซึมเศร้า ครูสามารถใช้เครื่องมือ SDQ ซึ่งคะแนนด้านอารมณ์จะสามารถระบุกลุ่มที่มีความเสี่ยงหรือเริ่มมีปัญหาป่วยเป็นภาวะซึมเศร้าได้หรือแบบประเมินภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น (PHQ-A) โดยให้วัยรุ่นเป็นผู้ตอบเอง หรือครูอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไปได้อีกด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Dahlberg (2020) ได้ศึกษาการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบสอบถาม Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ซึ่งเป็นเครื่องมือการประเมินปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมในเด็ก โดยใช้ข้อมูลจากครู ผู้ปกครองและนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า แบบประเมิน SDQ มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมสำหรับการประเมินสุขภาพจิตเด็ก โดยพบว่าเด็กผู้ชายมีแนวโน้มมีปัญหามากกว่าเด็กผู้หญิง จึงควรกำหนดเกณฑ์การประเมินแยกตามอายุ เพศ ทั้งนี้ข้อมูลจากผู้ปกครองและครูมีความเสริมกัน ควรนำข้อมูลมาใช้ร่วมกันเพื่อให้การระบุปัญหาสุขภาพจิตในเด็กมีความแม่นยำยิ่งขึ้น

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านกำหนดนโยบายและวางแผน และด้านเป็นผู้นำ ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นบทบาทที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้ามากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาภาวะซึมเศร้าในสถานศึกษา จึงมีการระดมความคิดเห็นจากนักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา รวมถึงผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วางแผนวิธีการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้การจัดกิจกรรมของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ ดังเช่น ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วาระการประชุมครูประจำเดือนในการหารือและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน (Classroom Meeting) ในการชี้แจงและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นต่อการป้องกัน

และแก้ปัญหาภาวะซึมเศร้าในสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีการจัดประชุมคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ ให้มีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอย่างรอบด้าน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท และแสดงออกถึงแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจนและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้ามากที่สุด ดังที่ Argyris, 1964, as cited in Phawabut (2022) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติขององค์กรประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมายและช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Hanover Research (2022) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นผู้นำในโรงเรียนและสุขภาพจิต พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพมักอาศัยการบริหารจัดการแบบมีโครงสร้าง เช่น ระบบ MTSS (Multi-Tiered System of Supports) ซึ่งเป็นระบบสนับสนุนหลายระดับที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในโรงเรียน ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการร่วมกันออกแบบและดำเนินการ ระบบดังกล่าวสามารถนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพจิตของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ตัวอย่างกรณีศึกษาจากโรงเรียนในประเทศออสเตรเลียแสดงให้เห็นว่า การดำเนินโครงการ Pastoral Care ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้นำชุมชนได้มีส่วนร่วมในการหารือและติดตามนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เกิดความรู้สึกลดทอดภัยทางจิตใจ การเฝ้าระวังปัญหาเชิงรุก และการป้องกันภาวะซึมเศร้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบริบทของประเทศไทยได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านนิเทศ ติดตามและประเมินผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการสร้างเกณฑ์และใช้เกณฑ์การนิเทศ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างและหลังการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลให้เหมาะสมตรงตามสภาพจริง และดำเนินการแจ้งผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลให้ครูและผู้บริหารนิเทศ รับทราบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องร่วมกัน
2. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งต่อ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการส่งต่อที่ชัดเจน การส่งต่อภายในจากครูที่ปรึกษา ไปยังครูแนะแนว ครูพยาบาลหรือฝ่ายกิจการนักเรียน การส่งต่อภายนอกไปยังผู้เชี่ยวชาญ สถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามและสรุปรายงานผลการส่งต่อภายในและภายนอก สำหรับนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าอย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นบทบาทที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็นในการ กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วางแผนวิธีการดำเนินงาน และหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา มีส่วนร่วม ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะช่วยพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาให้ดีขึ้น
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้า ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาวะซึมเศร้าจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายในเชิงระดับความคิดเห็นมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- Aekwarangkoon, S. (2023). Nurses' Role in Preventing Mental Health Problems for Caregivers of Patients with Schizophrenia. *Journal of Phrapokklao Nursing College, Chanthaburi*, 34(1), 275–286. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/pnc/article/view/263901>
- Boonthong, T. S. (2020). *The role of school administrators in the operation of student care system in schools under the Office of the Primary Educational Service Area, Chumphon Area 2* (Master's thesis, Mahachulalongkornrajavidyalaya University).
- Chaisarak, S. (2023). *Theory and process of nursing care for individuals experiencing loss, grief, depression, and risk of suicide. (2nd ed.)*. Chulalongkorn University Press.
- Changkaewian, A. (2021). *The role of administrators and the effectiveness of educational institutions under the Office of the Secondary Education Area, Nakhon Pathom* (Master's thesis, Silpakorn University).
- Charoenkam, S. (2022). *Educational Administration: Theory, Principles and Concepts. 12th ed.* O.S. Printing House.
- Dahlberg, A. (2020). Strengths and Difficulties Questionnaire (Sdq) as an Assessment Tool for Measuring Emotional and Behavioural Problems in Young Children. *European Journal of Public Health*, 30(5), 155.

- Department of Mental Health Ministry of Public Health. (2020). *Annual Report of the Department of Mental Health*. Department of Mental Health, Ministry of Public Health
- Hanover Research. (2022). *School Leadership and Mental Health*. In U. S. [Conference paper]. The School Superintendents Association (Ed.).
- Janmano, A. (2021). *A study of the role of school administrators in promoting active learning management under the Office of the Primary Educational Service Area, Chiang Rai Area 3* (Master's independent study, University of Phayao).
- Leekitwattana, P. (2015). *Educational Research Methods. 10th ed.* Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- Mee-Ra-Kha, A. (2023). *Educational Administration for Excellence*. Somsak Printing Group.
- Ministry of Education. (2003). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendments (Second Issue) B.E. 2545 (2002)*. Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2021). *Educational Institution Safety Operation Manual*. Ministry of Education.
- Office of the Basic Education Commission. (2016). *Student care and support system*. Printing House.
- Pahae, S. (2023). *School-based management. 5th ed.* Khamnam Printing House.
- Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office. (2023). *Statistical Data on Services Provided by the Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office for Fiscal Year 2023 (Online)* https://spmpt.go.th/static_report/
- Phawabut, C. (2022). *Principles, Theories and Practices of Educational Administration. 3rd ed.* Som Sak Printing Group.
- Rajanagarindra Institute of Child and Adolescent Mental Health. (2018). *Manual for the care of adolescents with depression: for public health personnel and educational personnel according to the guidelines for the care of adolescents with depression*. Beyond Publishing Co., Ltd.
- Rattana-olarn, T. (2022). *Educational Research Methodology*. Mean Service Supply.
- Srisa-an, W. (2018). *Competencies of professional administrators that affect the success of educational institutions* [Conference presentation]. The NetVUE Seminar of Teachers in Educational Administration: The new paradigm of educational administration to create professional leaders, Bangkok, Thailand.
- Thongprong, A. (2023). Administrator's Technology Leadership Toward Teachers' Opinions in School Under the Pathum Thani Primary Educational Area Office 2. *Journal of MCU Ubon Review*, 8, 327-340.
- Upamaiyathichai, T. (2017). *Fundamentals of Educational Management. 2nd ed.* Chulalongkorn University Printing House.
- Vatanasin, D. (2015). Factors Predicting Depression among Health Science Students. *The Journal of Faculty of Nursing Burapha University*, 23(4), 31-47. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Nubuu/article/view/65207>

Vatanasin, D. (2023). *Depression in adolescents: Fundamental concepts and nursing care*. Vanida Publishing.

Viwattananon, S. (2019). Development of reading, analytical thinking and writing skills. *T.L.A. BULLITIN*, 53(2-special), 14-24. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tla_bulletin/article/view/171423